

Jan Gurba

Polsko-radziecka archeologiczna konferencja metodologiczna w Lublinie

---

Rocznik Lubelski 22, 169-170

1980

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

K R O N I K A

POLSKO-RADZIECKA ARCHEOLOGICZNA KONFERENCJA METODOLOGICZNA W LUBLINIE

W dniach 7—8 X 1978 r. odbyła się w Lublinie konferencja poświęcona wpływowi nauki radzieckiej na przemiany metodologiczne archeologii polskiej. Zorganizował ją Zakład Archeologii Instytutu Historii UMCS w Lublinie wraz z Katedrą Archeologii UŁ w Łodzi.

W sesji udział wzięli prof. dr Borys A. Kołczyn z Instytutu Archeologii AN ZSRR w Moskwie i prof. dr Zofia S. Bieriezanska z Instytutu Archeologii AN USRR w Kijowie. Polscy uczestnicy reprezentowali Instytut Archeologii UW i Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, Katedrę Archeologii UBB we Wrocławiu, Katedrę Archeologii i Instytut Filozofii UŁ, muzea okręgowe w Lublinie i Chełmie oraz Instytut Historii UMCS. Oprócz pracowników naukowych obradom przysłuchiwała się liczna grupa studentów archeologii UMCS.

W imieniu gospodarzy zebranych powitał prorektor UMCS, doc. dr hab. Kazimierz Sykut, podkreślając, że konferencja ta stanowi pierwszą imprezę urządzaną w Uczelni w roku 35-lecia Polski Ludowej, w której nauki społeczne wspaniale się rozwinęły i zyskały nowe podstawy metodologiczne. Poinformował on równocześnie gości o wieloletnich ożywionych kontaktach Instytutu Historii UMCS z historykami radzieckimi (przypomnił m.in. o sukcesie studentów archeologii UMCS odniesionym na konferencji w Kamieńcu Podolskim w dn. 26—28 IX 1978 r. Trzy wygłoszone referaty: Barbary Bargieł, Anny Zakościelnej i Małgorzaty Szewczyk, uzyskały nagrodę rektora tamtejszego Instytutu Pedagogicznego).

Obradom przewodniczył prof. dr Kazimierz Myśliński, dyrektor Instytutu Historii UMCS. Po słowie wstępnym doc. dra Jana Gurby referaty wygłosili: prof. dr B. Kołczyn (IA AN ZSRR) *Znaczenie nauk przyrodniczych w badaniach nad historią starożytnej wytwórczości*; doc. dr Ryszard Panasiuk (IF UŁ) *Marksowska koncepcja człowieka i problem interpretacji danych archeologicznych*; doc. dr Jerzy Kmieciński (KA UŁ) *Przyjmowanie się marksistowskiej teorii rozwoju społecznego na gruncie archeologii polskiej*; doc. dr hab. Andrzej Wierciński (IA UW) *Antropogeneza*; prof. dr hab. Waldemar Chmielewski (IA UW) *Wkład archeologii radzieckiej w światowy rozwój wiedzy o paleolicie* (referat z powodu nieobecności autora odczytał doc. A. Wierciński); prof. dr Zofia S. Bieriezanska (IA AN USRR) *Najnowsze wyniki badań archeologicznych na Ukrainie*; prof. dr Kazimierz Myśliński (IH UMCS) *Znaczenie metody archeologicznej dla badań historycznych nad dziejami Słowiańszczyzny Połabskiej* i doc. dr Jan Gurba (IH UMCS) *Spoleczna interpretacja osiedli neolitycznych*.

Podsumowania dyskusji dokonali doc. dr J. Kmieciński i doc. dr Jan Gurba. Ożywiona dyskusja — zwłaszcza po referatach prof. B. Kołczyna i doc. J. Kmiecińskiego — pozwala przypuszczać, że sesja spełniła swoje zadanie, jakim było

zobrazowanie przemian metodologicznych, zaszłych w ostatnich 35 latach w polskiej archeologii.

Drugiego dnia odbyła się zorganizowana dla gości zamiejscowych wycieczka naukowa do Stolpia i Chelma, gdzie znajdują się wczesnośredniowieczne grody badane przez Zakład Archeologii UMCS. Informacje o wynikach badań przedstawiła mgr Irena Kutylowska.

Poza sesją urządzono spotkanie gości radzieckich ze studentami archeologii, na którym prof. B. Kołczyn omówił wyniki dotychczasowych badań wykopaliskowych w Nowogrodzie Wielkim, zaś prof. Z. Bieriezanska wygłosiła wykład o *Problemach kultury trzcinieckiej w świetle wspólnych polskich i radzieckich badań*.

Wizyta wybitnych przedstawicieli archeologii radzieckiej w UMCS przyczyni się zapewne nie tylko do zacieśnienia bliższej współpracy Zakładu Archeologii UMCS i Katedry Archeologii UŁ z archeologami Kraju Rad, ale — jak to w piśmie organizatorów sesji napisał dyrektor Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN prof. dr hab. Witold Hensel — „wyniki obrad będą niewątpliwie ważkim wkładem w dalszy rozwój przyjaznych kontaktów archeologów polskich i radzieckich. Pozwolą pełniej wykorzystać ogromne doświadczenia archeologii radzieckiej dla postępu archeologii w Polsce”.

Jan Gurba

MIĘDZYNARODOWA SESJA STUDENTÓW ARCHEOLOGII W WERBKOWICACH

Studenci archeologii z całej Polski oraz kilku krajów Europy spotykają się corocznie na międzynarodowych sympozjach archeologicznych. Spotkania te organizowane są w celu wymiany studenckiej myśli naukowej, doświadczeń terenowych, a także zacieśniania kontaktów między poszczególnymi ośrodkami archeologicznymi.

W roku 1978 organizacja VII z kolei Międzynarodowej Sesji Studentów Archeologii przypadła członkom działającego w ramach SZSP Koła Naukowego przy Zakładzie Archeologii UMCS. Obrady na temat: „Kontakty interkulturowe w Europie Środkowej w pradziejach i we wczesnym średniowieczu — motorem postępu” toczyły się w dniach 17—22 kwietnia w Werbkowicach w województwie zamojskim.

Region, w którym odbyła się sesja, jest szczególnie predysponowany do rozważań nad tego typu tematem, ziemia hrubieszowska należy bowiem do najintensywniej w pradziejach zasiedlanych obszarów nie tylko Lubelszczyzny, ale całej Polski.

Na obrady przybyli studenci reprezentujący wszystkie instytuty i katedry archeologii uniwersytetów krajowych, a także goście zagraniczni z Brna, Pragi, Budapesztu, Bukaresztu, Lyonu i Edynburga.

W trakcie obrad studenci przedstawili 26 referatów i komunikatów naukowych, które prezentowano w porządku chronologicznym, począwszy od epoki kamienia po wczesne średniowiecze. Wystąpienia oceniało jury w składzie: przewodniczący — prof. dr hab. Marek Gedl (UJ), wiceprzewodniczący — John Morfey (Muzeum Archeologiczne w Londynie), sekretarz — mgr Michał Parczewski oraz członkowie: dr Dobrochna Jankowska (UAM), dr Magdalena Mączyńska (UJ), prof. dr hab. Kazimierz Godłowski (UJ), doc. dr Jan Gurba (UMCS), doc. dr hab. Andrzej Kempisty